

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

П О С Т А Н О В А
від 11 вересня 1996 р. N 1100
Київ

Про Порядок розроблення і затвердження нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин та перелік забруднюючих речовин, скидання яких нормується

{ *Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ
N 72 (72-2002-п) від 24.01.2002
N 991 (991-2012-п) від 17.10.2012 }*

Відповідно до статті 38 Водного кодексу України (213/95-ВР)
Кабінет Міністрів України **п о с т а н о в л я є:**

1. Затвердити Порядок розроблення і затвердження нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин та перелік забруднюючих речовин, скидання яких нормується (додаються).

2. Міністерствам, іншим центральним та місцевим органам виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим забезпечити виконання заходів, які необхідно здійснити до 2008 року у зв'язку із затвердженням зазначеного переліку, згідно з додатком.

Прем'єр-міністр України

П.ЛАЗАРЕНКО

Інд.33

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 11 вересня 1996 р. N 1100

ПОРЯДОК
розроблення і затвердження нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин

{ *У тексті Порядку слово "Мінекобезпеки" замінено словом "Мінекоресурсів" згідно з Постановою КМ N 72 (72-2002-п) від 24.01.2002 }*

{ *У тексті Порядку слова "органи Мінекоресурсів" у всіх відмінках замінено словами "органи, уповноважені видавати дозвіл на спеціальне водокористування," у відповідному відмінку, а слово "Мінекоресурсів" - словом "Мінприроди" згідно з Постановою КМ N 991 (991-2012-п) від 17.10.2012 }*

1. Цим Порядком визначаються основні вимоги до нормування гранично допустимого скидання (ГДС) забруднюючих речовин, які утворюються в процесі виробничої діяльності водокористувачів.

2. ГДС речовини - маса речовини у зворотній воді, що є максимально допустимою для відведення за встановленим режимом даного пункту водного об'єкта за одиницю часу.

3. Нормативи ГДС забруднюючих речовин встановлюються з метою поетапного досягнення екологічного нормативу якості води водних об'єктів, тобто науково обгрунтованих значень концентрації забруднюючих речовин та показників якості води (загальнофізичні, біологічні, хімічні, радіаційні) і санітарно-гігієнічних норм у місцях розташування джерел водопостачання та водокористування, для забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності людини та водних екосистем.

4. Нормативи ГДС - граничні обсяги скидання зворотних вод - встановлюються для введених у дію народногосподарських об'єктів та тих, що проектується чи споруджуються, згідно з вміщеним у додатку до цієї постанови переліком забруднюючих речовин, скидання яких у поверхневі та морські води водного фонду України, включаючи природні водойми (озера), водотоки (річки, струмки), штучні водойми (водосховища, ставки), канали, внутрішні морські води, нормується.

Під час проектування будівництва нових, розширення, реконструкції, технічного переоснащення та капітального ремонту діючих об'єктів не допускається впровадження технологій та засобів, що можуть призвести до скидання у водні об'єкти забруднюючих речовин, зазначених у списку Б переліку забруднюючих речовин, скидання яких нормується (далі - перелік).

5. Якщо зазначені у списках Б і В переліку забруднюючі речовини, виявлені у зворотних водах, здійснюють вплив на водні екосистеми (включаючи транскордонний та міжбласний) на басейновому рівні, вони вносяться природоохоронними органами до списку А переліку і є складовою частиною регіонального переліку забруднюючих речовин, скидання яких нормується на регіональному рівні.

6. У разі якщо наведені в списках Б, В і Г переліку забруднюючі речовини не здійснюють впливу на водні екосистеми (включаючи транскордонний та міжбласний), але погіршують якість води у контрольному створі водного об'єкта, вони вносяться місцевими природоохоронними органами до регіонального переліку забруднюючих речовин, і є складовою частиною локальних переліків забруднюючих речовин, скидання яких нормується на місцевому рівні.

7. За речовинами, що додатково вносяться до регіонального переліку забруднюючих речовин, скидання яких нормується, ведуться регулярні спостереження їх вмісту у зворотних водах з боку водокористувачів, що скидають зворотні води у водні об'єкти, та здійснюється періодичний лабораторний контроль (один - два рази на рік) з боку природоохоронних органів.

8. Переліки забруднюючих речовин, скидання яких нормується, переглядаються та доповнюються Мінприроди і затверджуються Кабінетом Міністрів України (один раз на три роки).

9. Термін припинення скидання забруднюючих речовин (список Б переліку) встановлюється Кабінетом Міністрів України після узагальнення Мінприроди результатів соціально-економічних досліджень, проведених відповідними міністерствами та відомствами.

10. Водокористувачі виступають замовниками розроблення нормативів ГДС забруднюючих речовин, що скидаються ними до водних об'єктів.

11. Розроблення нормативів ГДС забруднюючих речовин для скидання зворотних вод підприємств, установ та організацій, які проектується, здійснюється в складі передпроектної (ТЕО або ТЕР) та проектно-кошторисної документації (проект, робочий проект) на нове будівництво, розширення, реконструкцію і їх технічне переоснащення.

12. Скидання промислових забруднених стічних, шахтних, кар'єрних, рудникових вод з накопичувачів здійснюється згідно з індивідуальним регламентом, погодженим з відповідними органами охорони навколишнього природного середовища. Нормативно-правове забезпечення такого періодичного водовідведення до водних об'єктів затверджується Мінприроди.

13. Надання на розгляд органам, уповноваженим видавати дозвіл на спеціальне водокористування, проектів нормативів ГДС здійснюється розробниками цих нормативів.

Методичне забезпечення розроблення нормативів ГДС, форма документів, які подаються на розгляд, встановлюються Мінприроди.

14. Нормативи ГДС затверджуються органами, уповноваженими видавати дозвіл на спеціальне водокористування, одночасно з видачею дозволу на спеціальне водокористування.

15. Термін дії нормативів ГДС у кожному конкретному випадку встановлюється органами, уповноваженими видавати дозвіл на спеціальне водокористування, індивідуально залежно від терміну дії дозволу на спеціальне водокористування.

16. Підставами для переоформлення нормативів ГДС є: закінчення терміну дії нормативів, зміна умов водокористування, зміна категорії якості води у водному об'єкті, зміна законодавчої та нормативної бази.

17. Водокористувач відповідає за наявність затверджених нормативів ГДС та надання розробнику достовірних вихідних даних, що одержуються на основі проведення інвентаризації показників складу та властивостей зворотних вод згідно з наведеними переліками забруднюючих речовин, скидання яких нормується та ідентифікація яких у зворотних водах є обов'язковою, обсягу витрат зворотних вод та інших необхідних для розрахунків даних.

18. У документах, що входять до складу проекту нормативів ГДС, зазначаються фактичні дані про наявність забруднюючих речовин, що скидаються водокористувачем у поверхневі водні об'єкти, або таких, концентрація яких у зворотній воді збільшується порівняно із забраною водою (наприклад на теплових або атомних електростанціях), ліміти на скидання, проекти нормативів ГДС та гранично допустимих рівнів токсичності, плани заходів щодо зменшення скидання забруднюючих речовин для поетапного досягнення екологічного нормативу якості води у водному об'єкті. До цих документів додаються відповідні матеріали обґрунтування, у разі відсутності яких проекти нормативів ГДС не розглядаються.

До складу матеріалів обґрунтування проектів ГДС повинні включатися результати виконання робіт на різних етапах як розділи пояснювальної записки, а саме: підготовка вихідних даних для розрахунку ГДС речовин; визначення розрахункових умов та

розроблення проекту (розрахунок) ГДС речовин; правове та методичне забезпечення обґрунтування схеми і моделі розрахунку ГДС речовин з урахуванням специфіки водокористування.

19. У разі відхилення проектів нормативів ГДС органи, уповноважені видавати дозвіл на спеціальне водокористування, повинні надіслати розробнику письмове повідомлення з обґрунтуванням причин відхилення.

20. Розроблення проектів нормативів ГДС та проведення інвентаризації показників складу і властивостей зворотних вод здійснюється на договірних засадах.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 11 вересня 1996 р. N 1100

**Перелік забруднюючих речовин,
скидання яких нормується**

Список А

**Забруднюючі речовини, що
нормуються у всіх випадках скидання зворотних вод**

1. Розчинений кисень (мг/л)
2. Завислі речовини
3. Мінералізація води
4. Сульфати
5. Хлориди
6. Азот амонійний
7. Нітрати
8. Нітроти
9. Фосфати
10. Нафтопродукти

Примітка. Крім того, обов'язково нормуються такі фізико-хімічні показники, як біохімічне споживання кисню (БСК 5), хімічне споживання кисню (ХСК) - перманганатна окислюваність та біхроматна окислюваність, рівень токсичності води (на основі біотестування), показники бактеріологічного забруднення і рівень радіоактивності води (сумарна радіоактивність), та враховуються водневий показник (рН) і температура.

Список Б

**Забруднюючі речовини, скидання яких має бути припинено у
найближчий час та нормується у разі їх наявності у складі
зворотних вод**

1. Азинфос-етил
2. Азинфос-метил
3. Альдрин
4. 2-аміно-4-хлорофенол
5. Антрацен
6. Арсен та його мінеральні сполуки
7. Бензальхлорид (бензиліденхлорид, альфа-дихлоротолуол)
8. Бензидин

9. Бензилхлорид (альфа-хлоротолуол)
10. Бензол (бензен)
11. Біфеніл
12. Вінілхлорид (хлороетен, хлороетилен)
13. Гексахлоробензол (гексахлоробензен)
14. Гексахлоробутадиен
15. Гексахлороетан
16. Гексахлороциклогексан (включаючи всі ізомери та Ліндан)
17. Гептахлор (включаючи гептахлорепоксид)
18. 2,4-Д (включаючи солі та естери 2,4-Д)
19. ДДТ (включаючи метаболіти ДДД і ДДЕ)
20. Деметон (включаючи деметон-о, деметон-s, деметон-s-метил і деметон-s-метилсульфон)
21. 1,2-дибромометан
22. Дибутилолова дихлорид (дибутилстанум-дихлорид)
23. Дибутилолова оксид (дибутилстанум-оксид)
24. Дибутилолова солі (інші, крім дибутилстанум-дихлорида та дибутилстанум-оксида)
25. Дикотекс
26. Диметиламін
27. Диметоат
28. 2,4-динітро-1-хлоробензол (2,4-динітро-1-хлоробензен)
29. Дисультон
30. Дихлорвос
31. Дихлороаніліни
32. Дихлоробензидини
33. 1,2-дихлоробензол (1,2-дихлоробензен)
34. 1,3-дихлоробензол (1,3-дихлоробензен)
35. 1,4-дихлоробензол (1,4-дихлоробензен)
36. Дихлородиізопропіловий ефір (дихлородиізопропілетер)
37. 1,1-дихлороетан
38. 1,2-дихлороетан
39. 1,1-дихлороетилен (1,1-дихлороетен, Вініліденхлорид)
40. 1,2-дихлороетилен (1,2-дихлороетен)
41. Дихлорометан
42. 1,2-дихлоропропан
43. 1,3-дихлоропропан-2-ол
44. 1,3-дихлоропропілен (1,3-дихлоропропен)
45. 2,3-дихлоропропілен (2,3-дихлоропропен)
46. 2,4-дихлорофенол
47. Дихлорпроп
48. Диельдрин
49. Диетиламін
50. Ендосульфан
51. Ендрин
52. Епіхлоргідрин
53. Етилбензол (етилбензен)
54. Етиленхлоргідрин
55. Ізопропілбензол (ізопропілбензен)
56. Кадмій та його сполуки
57. Ксилоли (ксилени) (технічна суміш ізомерів)
58. Кумафос
59. Лінурон
60. Малатіон
61. Мевінфос
62. Мекопроп
63. Метамідофос
64. 3-метил-4-хлорофенол
65. Монолінурон
66. Нафталін (нафтален)
67. Нітродихлоробензоли (нітродихлоробензени)

68. 2-нітро-4-хлороанілін
69. 2-нітро-1-хлоробензол (2-нітро-1-хлоробензен)
70. 3-нітро-1-хлоробензол (3-нітро-1-хлоробензен)
71. 4-нітро-1-хлоробензол (4-нітро-1-хлоробензен)
72. 2-нітро-4-хлоротолуол (2-нітро-4-хлоротолуен)
73. Нітрохлоротолуоли (нітрохлоротолуени) (інші, крім 2-нітро-4-хлоротолуоли)
74. Оксидеметон-метил
75. Ометоат
76. ПАВ (поліциклічні ароматичні вуглеводні, зокрема: 3,4-бензопірен та 3,4-бензофлуорантен)
77. Паратіон (включаючи паратіонметил)
78. Пентахлорофенол
79. Піразон
80. Пропаніл
81. ПХВ (поліхлоробіфеніли, включаючи ПХТ-поліхлоротрифеніли)
82. Ртуть та її сполуки
83. Севін
84. Симазин
85. 2,4,5-Т (включаючи солі та естери 2,4,5-Т)
86. Тетрабутилолово (тетрабутилстанум)
87. 1,2,4,5-тетрахлоробензол (1,2,4,5-тетрахлоробензен)
88. 1,1,2,2-Тетрахлороетан
89. Тетрахлороетилен (тетрахлороетен)
90. Тетрахлорометан
91. Токсафен
92. Толуол (толуен)
93. Триазофос
94. Трибутилолова оксид (трибутилстанум-оксид)
95. Трибутилфосфат
96. Трихлоробензол (трихлоробензен) (технічна суміш)
97. 1,2,4-трихлоробензол (1,2,4-трихлоробензен)
98. 1,1,1-трихлороетан
99. 1,1,2-трихлороетан
100. Трихлороетилен (Трихлороетен)
101. Трихлорофеноли
102. 1,1,2-трихлоротрифтороетан (1,1,2-трихлоротрифлуороетан, фреон-113)
103. Трихлорфон
104. Трифенілолова ацетат (трифенілстанум-ацетат) (фенолова ацетат, фенстанум-ацетат)
105. Трифенілолова гідроксид (Трифенілстанум-гідроксид) (Фенолова гідроксид, Фенстанум-гідроксид)
106. Трифенілолова хлорид (трифенілстанум-хлорид) (Фенолова хлорид, Фенстанум-хлорид)
107. Трифлуоралін
108. Фенітротіон
109. Фентіон
110. Фоксим
111. Хлоральгідрат
112. Хлорангідрид ціанурової кислоти (2,4,6-трихлоро-1,3,5-триазин)
113. Хлордан
114. 2-хлороанілін
115. 3-хлороанілін
116. 4-хлороанілін
117. Хлоробензол (хлоробензен)
118. 2-хлороетанол
119. 1-хлоронафталін (1-хлоронафтален)
120. Хлоронафталіни (хлоронафталени) (технічна суміш)
121. Хлоропрен (2-хлоробута-1,3-дієн)

122. 3-хлоропропен (алілхлорид)
123. 2-хлоротолуол (2-хлоротолуен)
124. 3-хлоротолуол (3-хлоротолуен)
125. 4-хлоротолуол (4-хлоротолуен)
126. 2-хлоро-п-толуїдин
127. Хлоротолуїдини (інші, крім 2-хлоро-п-толуїдину)
128. 2-хлорофенол
129. 3-хлорофенол
130. 4-хлорофенол
131. Хлороформ
132. Хлороцтова кислота (хлорацетатна кислота)

Список В

Забруднюючі речовини, скидання яких має зменшуватися та які нормуються у разі їх наявності у складі зворотних вод

1. Азбест
2. Азот загальний (за К'елдалем)
3. Азот за К'елдалем (мг/л, крім N в NO₂ і NO₃)
4. Азоту оксид
5. Акрилонітрил
6. Алахлор
7. Алюміній
8. Аміак (нейонізований)
9. Анілін
10. Аурамін
11. Ацетон
12. Барій
13. Бенз(о)пірен
14. Берилій
15. Бісмут
16. Біс-хлорометилловий ефір (біс-хлорометилетер)
17. Бор
18. Бромксиніл
19. Ванадій
20. Гідразину гідрат
21. Гідрокарбонати
22. Гідроксиамін
23. Гліфозат
24. Гліцерин
25. Гранозан
26. Далапон (N-a-a)
27. Дибутилфталат
28. Дігексилфталат
29. Дикамба
30. Дикват
31. 1,3-диметилнафталін
32. 2,6-диметилнафталін
33. 2,3-диметилнафталін
34. Диметилсульфіт
35. 2,4-диметилфенол
36. 2,6-диметилфенол
37. 3,4-диметилфенол
38. Диметилформамід
39. Диметилфталат
40. М-динітробензол
41. О-динітробензол
42. П-динітробензол
43. 4,6-динітро-о-крезол
44. 2,4-Динітротолуол

45. 2,6-Динітротолуол
46. Диносеб
47. Ди-н-октилфталат
48. Дихлоробромометан
49. Транс-1,2-дихлороетилен
50. Дихлорофеноли (всі 10 ізомерів)
51. Діазинон
52. Діетилфталат
53. Діоксини
54. Діол пірановий
55. Діурон
56. Дурсбан
57. Ептам
58. Етанол
59. Залізо (ферум)
60. Калій
61. Кальцій
62. Капролактам
63. Карбаміди
64. Кислота абієтинова
65. Кислота ізопімарова
66. Кислота левопімарова
67. Кислота неоабієтинова
68. Кислота оцтова
69. Кислота палюстринова
70. Кислота пімарова
71. Кислота сандаракопімарова
72. Кислоти смоляні (загалом)
73. Кобальт
74. М-крезол
75. О-крезол
76. П-крезол
77. М-ксилол
78. О-ксилол
79. П-ксилол
80. Лейканол
81. Літій
82. Магній
83. Манган
84. Масла й жири (мінеральні)
85. Масла й жири (тваринні/рослинні)
86. Метанол
87. Метафос
88. Метилмеркаптан
89. Метоксихлор
90. Метрибуцин
91. Мідь (купрум)
92. 1-метилнафталін
93. 2-метилнафталін
94. Молібден
95. Натрій
96. 2-нафтиламін
97. Нафтопродукти
98. Нікель (нікол)
99. Нітробензол
100. Нітрозодиметиламін (НДМА)
101. 3-нітрофенол
102. 4-нітрофенол
103. Олово (станум)
104. ПАР (поверхнево активні речовини, зокрема миючі засоби типу "Аерол", "Полінки")

105. ПАР (реагують з метиленовим блакитним)
106. Паракват
107. Піридин
108. Поліхлорпінен (ПХП)
109. Прометрин
110. Речовини, які екстрагуються хлороформом
111. Роданіди
112. Сапоніни
113. Свинець (плюмбум)
114. Селен
115. Сірководень
116. Сірковуглець
117. Срібло (аргентум)
118. Стибій
119. Стирол
120. Стронцій
121. Стронцій-90
122. Сульфідиди
123. Талій
124. Тетраетилсвинець
125. 1,2,3,4-тетрахлоробензол
126. 1,2,3,5-тетрахлоробензол
127. 2,3,7,8-тетрахлородибензо-п-діоксин
128. 2,3,7,8-тетрахлородибензофуран
129. 2,3,4,6-тетрахлорофенол
130. Титан
131. Триалат
132. Трибутилстанан
133. Триетилстанан
134. Триол
135. Трифенілстанан
136. 1,2,3-трихлоробензол
137. 1,3,5-трихлоробензол
138. Уайт-спірит
139. Феноли
140. Формальдегід
141. Фталати, інші (фталат міді (II) - свинцю (II) основного)
142. Фтор (флуор)
143. Фториди (флуориди)
144. Фурфурол
145. Хлор залишковий загальний
146. Хлорорганіка (суміш інших, що не належать до пестицидів)
147. о-хлорофенол (2-хлорофенол)
148. Хром (Cr³⁺)
149. Хром (Cr⁶⁺)
150. Цезій-134
151. Цезій-137
152. Циклогексан
153. Цинк
154. Ціанат
155. Ціаніди загальні

Список Г

До цього списку входять забруднюючі речовини, що наведені в таблиці 1 "Санитарных правил и норм охраны поверхностных вод от загрязнения" (СанПиН N 4630-88), але не входять до списків Б і В переліку.

Додаток
до постанови Кабінету Міністрів України

Заходи, які необхідно здійснити до 2008 року у зв'язку із затвердженням переліку забруднюючих речовин, скидання яких нормується

1. Розроблення галузевих методик кількісної ідентифікації забруднюючих речовин, скидання яких нормується згідно із списками Б і В переліку, затвердженого цією постановою, та гранично допустимих концентрацій (ГДК) речовин, якщо такі методики та ГДК не розроблені.

Міністерства, відомства, діяльність яких пов'язана зі скиданням забруднюючих речовин у поверхневі водні об'єкти.

До 1 січня 2004 року.

2. Забезпечення проведення водокористувачами кількісної ідентифікації речовин у зворотних водах згідно з переліком.

Міністерства, відомства, діяльність яких пов'язана зі скиданням забруднюючих речовин у поверхневі водні об'єкти.

Рада міністрів Автономної Республіки Крим і місцеві державні адміністрації.

До 1 січня 2006 року.

3. Проведення соціально-економічних досліджень з метою встановлення термінів припинення скидання забруднюючих речовин згідно із списком Б та зменшення скидання забруднюючих речовин згідно із списком В переліку.

Мінекоресурсів разом з Національною академією наук та іншими заінтересованими міністерствами і відомствами.

До 1 січня 2007 року.

4. Створення нормативних документів щодо порядку розроблення та затвердження регламентів періодичного скидання зворотних вод у водні об'єкти, Інструкції про порядок розроблення та затвердження ГДС речовин у водні об'єкти із зворотними водами та Інструкції про порядок проведення інвентаризації скидання зворотних вод і скидання забруднюючих речовин.

Мінекоресурсів.

До 1 січня 1998 року.

5. Розроблення нормативного документа щодо визначення пріоритетів фінансування заходів з охорони, раціонального використання та відтворення водних ресурсів.

Мінекоресурсів разом з іншими заінтересованими міністерствами та відомствами.

До 1 січня 1999 року.

6. Узагальнення результатів соціально-економічних досліджень щодо припинення скидання забруднюючих речовин та подання Кабінетові Міністрів України пропозицій про встановлення терміну припинення їх скидання згідно із списком Б переліку.

Мінекоресурсів разом з Національною академією наук, іншими заінтересованими міністерствами та відомствами.

До 1 січня 2008 року.

(Додаток із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 72
(72-2002-п) від 24.01.2002)

Міністр
Кабінету Міністрів України

В.ПУСТОВОЙТЕНКО